

LIST OTWARTY TANCERZY POLSKICH

Związek Zawodowy Artystów Baletu Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie i cała społeczność tancerzy polskich zwracają się po raz kolejny, tym razem być może ostatni, do Władz Rzeczypospolitej Polskiej oraz wszystkich tych, którym leży na sercu dobro polskiego tańca, z gorącym apelem o podjęcie działań, które nie dopuszczą do uchwalenia nowej ustawy emerytalnej w proponowanym obecnie kształcie. Przygotowywana reforma systemu emerytalnego pozbawia bowiem artystów tancerzy nabytych przez nich uprawnień do wcześniejszego przechodzenia na emeryturę. Mija już blisko dziesięć lat od kiedy podjęto decyzję o podjęciu działań zmierzających do zmiany systemu emerytalnego. Decyzja ta dla środowiska tancerzy, a także dla kolegów artystów reprezentujących inne dziedziny sztuki, którzy padli jej ofiarą, kojarzy się z nazwiskiem Pani Ewy Lewickiej, która była odpowiedzialna za przygotowanie tej ustawy i która podjęła decyzję o odebraniu tancerzom, w nowej ustawie, dotychczasowych uprawnień i nie objęciu ich systemem emerytur pomostowych. Te dziesięć lat to okres nieustannej walki toczonej przez środowisko tancerzy o przekonanie decydentów, reprezentujących różne opcje polityczne, które na przestrzeni tych lat rządziły Polską, o szkodliwości tej decyzji. Walkę tę w imieniu tancerzy podjął Związek Artystów Scen Polskich, Związek Zawodowy „Solidarność”, a także nowopowstałe organizacje takie jak „Związek Artystów Baletu Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie” i „Ogólnopolski Związek Zawodowy Artystów Baletu” działający w Łodzi. W naszych staraniach wspierali nas również tancerze nie zrzeszeni w żadnych organizacjach, ci przedstawiciele mediów, którzy rozumieli specyfikę zawodu tancerza, a także miłośnicy tańca w całej Polsce. Niestety, w ciągu tych dziesięciu lat nie spotkał się ze zrozumieniem ze strony władz, a rzeczową dyskusję zastępowały bądź to mgliste obietnice zachowania dotychczasowego stanu prawnego, bądź

też argumenty o konieczności przekwalifikowania się i rozpoczęcia nowej kariery zawodowej. Wielokrotnie wykazywaliśmy nierealność w polskich warunkach społeczno - ekonomicznych przekwalifikowania się tancerzy i rozpoczynania nowej kariery na wyjątkowo trudnym polskim rynku pracy. Dotyczy to szczególnie tych tancerzy, których zmiana ich sytuacji emerytalnej dosięgła w momencie, kiedy przepracowali w zawodzie wiele lat i po wprowadzeniu nowych przepisów do przejścia na emeryturę według starych zasad zabraknie im często zaledwie kilku miesięcy.

Tancerze w Polsce stanowią nieliczną grupę zawodową. Podkreślić należy, że naukę zawodu rozpoczynają w wieku 10 lat, a dziewięcioletni okres nauki w szkole wiąże się już ze znacznym wysiłkiem fizycznym i poddawaniem ciała ćwiczeniom baletowym, niezgodnym z anatomią człowieka. Tak długi okres przygotowań do zawodu jest jednak niezbędny, by profesjonalnie wykonywać ten piękny i rzadki zawód. Tak więc do momentu osiągnięcia wieku uprawniającego do przejścia na wcześniejszą emeryturę, tancerka lub tancerz muszą przepracować co najmniej 24 lata. Są to 24 lata, codziennych, morderczych ćwiczeń, prób, spektakli. Rodzi się pytanie, kiedy i jak ma się w tym czasie przygotowywać artysta tancerz do zmiany zawodu. Nie jest również zasadnym argumentem twierdzenie, że tancerze po osiągnięciu pewnego wieku mogą uczyć bądź rozpocząć karierę choreograficzną, gdyż takie rozwiązanie dotyczyć będzie jedynie niewielkiego procenta tancerzy.

Dzisiaj, kiedy dzień wprowadzenia nowego systemu emerytalnego jest coraz bliższy, tancerze czują się rozgoryczeni i oszukani, gdyż wszystko wskazuje na to, że pomimo zapewnień ze strony Ministerstwa Kultury, i przedstawicieli innych organów władzy o zrozumieniu dla ich sytuacji i woli podjęcia działań mających na celu znalezienie jak najlepszych rozwiązań, nie tylko nie zostaną utrzymane dotychczasowe warunki przechodzenia na emerytury, ale tancerze nie będą również objęci emeryturami pomostowymi. Dla wielu z nich oznacza

to zagrożenie bezrobociem i wykluczeniem społecznym związanym z utratą zawodu.

W dalszej perspektywie podjęcie decyzji o pozbawieniu tancerzy uprawnień emerytalnych sprawi, że szkoły baletowe będą świecić pustkami, a na polskich scenach przestaniemy mieć możliwość oglądania polskich artystów baletu. Będzie to żalony i tragiczny koniec ponad dwustuletniej tradycji polskiego baletu.

Dlatego dziś, kiedy pozostało kilka miesięcy, które mogą zdecydować o przyszłości polskiego baletu, tancerze polscy zwracają się do wszystkich, którym leży na sercu dobro polskiej kultury, której ważną częścią jest sztuka tańca, o wsparcie naszych zabiegów mających na celu zachowanie dotychczasowego systemu przechodzenia tancerzy na emerytury.

Do przedstawicieli Władz Rzeczypospolitej Polskiej zwracamy się natomiast z apelem, by jeszcze raz dokonali bilansu strat jakie, tak w sferze materialnej jak i duchowej, w wyniku wprowadzenia nowej ustawy poniesie taniec w Polsce. Spoczywa na Państwie wielka odpowiedzialność za los polskiej kultury i za to czy w przyszłości będzie jeszcze można mówić o polskiej sztuce baletowej.

Dziękujemy wszystkim, którzy zechcą wesprzeć nas w walce o nasze prawa.

Tancerze polscy

Warszawa 06.06.2007